

Folketingets Erhvervs-, Vækst- og Eksportudvalg
Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg

Angående Erhvervsministerens kommentar til henvendelse af 24. april 2018 fra ISOBRO og Dansk Industri vedrørende de erhvervs-mæssige konsekvenser af kommunale genbrugsbutikkers konkurrence, jf. ERU alm. Del – bilag 168.

Erhvervsministeren har den 18. maj 2018 besvaret spørgsmål 157 alm. del stillet af udvalget den 24. april 2018.

Dansk Affaldsforening har foretræde den 21. juni for Energi-, Forsynings- og Klimaudvalget, hvor vi vil forelægge vores synspunkter i forhold til det materiale ISOBRO har sendt til udvalgene om kommunale genbrugsbutikker.

Der er dog enkelte dele af ministerens svar på spørgsmål 157, som vi allerede nu vil kommentere.

Indledning

Kommunerne etablerer og driver genbrugsbutikker med henblik på at løfte den affaldsopgave, de er pålagt i henhold til miljøbeskyttelsesloven og affaldsbekendtgørelsen.

Vi er enige med ministeren i, at det frie organisationsliv udgør et vigtigt fundament for det danske samfund. Derfor har vi siden 2015 holdt en række møder med ISOBRO med det formål at etablere et samarbejde, så vi i fællesskab kan fremme en sag, alle er enige om skal fremmes – nemlig mere genbrug.

Lokalt er der i dag allerede mange steder i landet et godt og konstruktivt samarbejde mellem vores medlemmer og de lokale frivillige foreninger, der driver genbrugsbutikker for sammen at fremme den gode sag.

Vi vil fortsætte vores bestræbelser på at sikre et godt samarbejde med ISOBRO og deres medlemmer, da vi er overbeviste om, at det er den rigtige vej at gå.

29-05-2018

Side 1 af 4

J.nr. NIR 4.5.14.1-01

Dansk Affaldsforening
Vodroffsvej 59, 1
1900 Frederiksberg C

Tlf.: 72 31 20 70
danskaffaldsforening.dk

Ankestyrelsens udtalelse

Ankestyrelsen har den 28. juni 2017 udtalt sig om lovligheden af kommuners salg af genstande, som borgerne afleverer på genbrugspladser, herunder elektrisk og elektronisk udstyr (udtalelsen er vedlagt).

Det er korrekt, når ministeren skriver, at Ankestyrelsen har udtalt, at kommunerne kan drive egne genbrugsbutikker i forlængelse af genbrugspladsen, under forudsætning af at genstandene sælges til markedspris.

I Ankestyrelsens konkrete vurdering af lovligheden af de kommunale genbrugsbutikker (side 8-10 i Ankestyrelsens udtalelse), står der derimod intet om, at markedsprisen skal dække kommunernes faktiske omkostninger, eller at gebyrbetalingen fra de kommunale genbrugspladser ikke må bruges til at dække et generelt underskud i de kommunale genbrugsbutikker (butikkerne er i øvrigt en del af genbrugspladsordningen).

Kommunerne skal følge affaldshierarkiet, og tilstræbe at flytte affald så langt op i hierarkiet som muligt, under hensyntagen til miljø og (samfunds)økonomi. Det betyder, at meget affald fra husholdninger sendes til genanvendelse, selvom det for en del fraktioners vedkommende ville være billigere og nemmere at sende til et affaldsenergianlæg eller et deponi. Det gælder fx plast, som det (i gennemsnit) koster mere at genanvende end at sende til et affaldsenergianlæg eller på deponi.

Det samme gør sig gældende, når kommuner og affaldsselskaber vælger (at forberede affald med henblik på) genbrug og sælge genstande i deres genbrugsbutikker fremfor en anden - miljømæssig – dårligere behandling som genanvendelse, energiudnyttelse, anden nyttiggørelse eller deponi.

Det fremgår da også af Ankestyrelsens vurdering af lovligheden, at *"det er således en lovlig – og pligtmæssig – opgave for kommunerne at forberede affald, som kommunerne modtager på genbrugspladserne, til genbrug"* (side 8 i Ankestyrelsens udtalelse).

Det er derfor lovligt - og giver miljømæssig og/eller økonomisk mening - at sælge genstande (naturligvis til markedspris) i kommunale genbrugsbutikker, selvom butikken i sig selv giver underskud. Alternativet er nemlig ofte en miljømæssigt set dårligere behandling, der vil koste mere som fx genanvendelse, affaldsenergi eller deponering.

Udvalget skal være opmærksomme på, at håndteringen af husholdningsaffald under et er en dårlig forretning. Selv affaldsfraktioner, der har en positiv afsætningspris, kan udgøre en samlet omkostning. Papiraffald har typisk en positiv

værdi, men den samlede håndtering udgør en omkostning for kommunen og dermed borgerne.

Afsætningspriserne er typisk negative for affald. Selv når affaldet er indsamlet og sorteret, betaler kommunerne penge for at afsætte affaldet til private (affalds)virksomheder.

ISOBRO's manglende dokumentation

Dansk Affaldsforening har henvendt sig til ISOBRO for at få indsigt i det materiale, der ligger bag ISOBRO's beregninger. Det har hidtil ikke været muligt. Derfor er det ikke muligt at verificere dataindsamlingen og forudsætningerne bag ISOBRO's beregninger.

De mange påstande og indikationer, der fremgår af ISOBRO's materialer, savner således dokumentation, hvilket – desværre – gør det vanskeligt at diskutere og forholde sig konstruktivt til indholdet.

ISOBRO indikerer enkelte steder, at kommuner og affaldsselskaber ikke overholder lovgivningen. Det er bekymrende, at ISOBRO fremfører sådanne påstande mod kommuner og affaldsselskaber uden dokumentation.

Hvordan får de frivillige organisationer bedre adgang til genbrugelige genstande?

Der argumenteres for, at de frivillige organisationer får bedre adgang til de genstande, der kan genbruges eller genanvendes, hvis det ansvar og de pligter, der giver kommunerne ejerskab over borgernes affald, fjernes. Det er meget tvivlsomt, om dette er tilfældet, medmindre de frivillige organisationer får monopol og bliver "førstevælger" på affald fra husholdninger.

Tværtimod er det vores forventning, at regeringens forsyningsstrategi vil betyde, at kommunerne og affaldsselskaberne skal udbyde behandlingen af det genbrugelige affald. Det synes usandsynligt, at det vil være de frivillige organisationer, der vinder disse udbud, eftersom de ikke må betale for genbrugeligt affald, hvis de skal momsfrtages.

Det skal nævnes, at de frivillige organisationer i dag har fri adgang til genbrugelige genstande fra husholdninger. De kan henvende sig direkte til borgerne og opfordre dem til at aflevere deres genbrugelige genstande i deres butikker.

Mange kommuner og affaldsselskaber har lokale aftaler med frivillige organisationer omkring det genbrugelige affald, de modtager på genbrugspladserne, herunder også kommuner og affaldsselskaber, der har egne genbrugsbutikker.

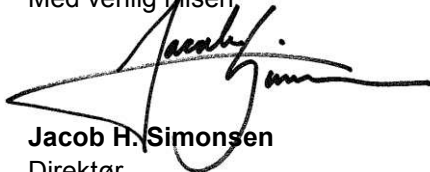
Vi synes fortsat, det skal være muligt at lave den slags aftaler, hvis det er et lokalpolitisk ønske. Sådanne aftaler vil være meget vanskelige at indgå på lovlig vis, hvis det genbrugelige affald "gives frit".

Afslutning

Dansk Affaldsforening har en række yderligere bemærkninger til ISOBRO's materiale, som vi fremlægger i forbindelse med vores foretræde for Folketingets Energi-, Forsynings- og Klimaudvalg den 21. juni.

Dansk Affaldsforening vil blandt andet beskrive, hvordan vi ser "markedet" for genbrug samt de praktiske forhold omkring håndteringen af genbrugeligt affald på de kommunale genbrugspladser – herunder hvilke praktiske og miljømæssige konsekvenser forskellige reguleringsmæssige tiltag vil få. Det ser vi frem til at præsentere for udvalgene.

Med venlig hilsen,

Jacob H. Simonsen
Direktør